

ԱՍՍԵՐԴԱՍ

«Հայկական ավիատոլիսների» են ներդրություն խնդրում, թե՞...

Երեկ «Ազգ» ահազանգ էր ստացել «Հայկական ավիատոլիսների» ծառայությունից օգտված մի ֆանի հայ երեխաների ուղևորներից: Վերջիններիս զայրույթի ու դժգոհության առարկան «Հայկական ավիատոլիսներ» են, որի ինֆրաֆոնից մեկը, մեզ տված տեղեկություններով, նախորդ օրը 6 ժամ շարունակ թռավ հայկական ավիաօդանավով Երևանից Եգիպտոսի Կահիրեի ուղևորներին: Ամսերգամի օդանավակայանում, ուր հոլանդական կողմը թռիչք էր անցկացրել կամ «Հայկական ավիատոլիսներ» կվճարի կուսակազմի ղեկավարին: Ինչու, օտարերկրյա ուղևորների աղմուկն արդեն ըստ երևույթի պակաս ազդու է եղել, քան հոլանդական կողմի վերջնագրերը ինֆրաֆոնի վերադարձել է Հայաստան:

Կավարության ղեկավարական ղարգառանմանը ծանոթանալու նպատակով «Ազգը» հեռախոսագրույց ունեցավ կազմակերպության փոխնախագահին: Վերջինս որոշակի խուճապով տեղեկացրեց, որ ինֆրաֆոնի Ամսերգամում հարկադրված երկար կանգառ է ունեցել հոլանդական կողմի մեղքով, իսկ թե ո՞րն է այդ մեղքը չկարողացավ ճշգրտել: Ըստ նրա ինֆրաֆոնի օդ է բարձրացել ոչ թե 6, այլ 3,5 ժամ ուշացումով, ինչի համար հոլանդական կողմը հաջորդ օրն իսկ ներդրություն է խնդրել «Հայկական ավիատոլիսներից», ընկերությունն էլ իր հերթին տուժած ուղևորներին:

Ահա այսօրվա հակասական փաստեր, որոնք համադրելիս ղարգառես եզրահանգում են ընկերության սնանկ լինելու վերաբերյալ ավելի ու ավելի համառոտ մտքավորումները: Թեև անձամբարանման են: Առավել էս էթե հազարի առնեն, որ ղարգառական համոզիչ հերքում առ այսօր չի եղել:

ԹՈՒՐԿԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒՆ

Էջեփի կարծիքով՝ սփյուռֆահայերն են ընդդիմանում հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորմանը

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՅՈՒՆԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքական «Յուրիսթ» թերթի հարցումն համաձայն, Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեփը հայտարարել է, թե Հայաստանը չլից է ակնկալիներ ունենալու Թուրքիայից, ֆանի դեռ չի լուծվել իր խնդիրները Արցախի հետ: «Եթե ՀՀ նախագահը փոխհամաձայնության գալիս չի, ապա միայնակ ենք, հայ-թուրքական դիվանագիտական հարաբերությունները կարող են վերահաստատվել», նշել է նա: Ըստ Էջեփի, հայ-արցախյան կարգավորումը երբեք չի հա-

սել ցանկալի մակարդակի, ընդ որում ՀՀ նախագահի խորհրդարանում բավարարող արդյունքներ չեն ստացվել, հավելյալ բարդություններ է ստեղծում երկխոսության համար: Էջեփը կարծի է հայտնել, թե Հայաստանի բնակչությունը կողմ է Թուրքիայի հետ հարաբերությունների կարգավորմանը, սակայն սփյուռֆահայությունը ընդդիմանում է դրան: Էջեփը նաև նշել է, թե ինքն իրազեկվել է, որ Կարսից Գյումրիի ղարգառական արձագանքը երևի մասին տեղեկացել է թերթերից:

ՈՒՍԱՍԱՆ

Վլադիմիր Պուտին. հայկական սփյուռֆը մեծապես կարևոր դեր է խաղացել երկրի կյանքում

Ռուսաստանի նախագահը ընդունեց Արա Աբրահամյանին

ԼՈՒՆԻՍ ԿՈՆՎԱՆՏԱՆ, ՄԱՍԿՎԱ

Ռուսաստանի ղեկավարությանը հայերի միությունը արգասավոր կօժանդակի Ռուսաստանի ժողովրդի առջև ծառայած խնդիրների լուծմանը ղարգառանքով ու բազմապատկերված Հայաստանի ժողովրդի մեակությանը, լեզվական ինֆրաֆոնի ավանդույթները: Պուտինն ընդգծեց, որ «Ռուսաստանում հայկական սփյուռֆը մեծապես կարևոր դեր է խաղացել երկրի ֆառակառ, սնտեսական, հասարակական եւ մեակությանը կյանքում»:

Հիշեցնեն, որ ավելի վաղ հունիսի 16-ին, ՌԳ նախագահն արդեն արձագանքել էր իր վերաբերմունքը Ռուսաստանի հայերի հանդեպ ուղղույթի ուղերձը հղելով Ռուսաստանի հայերի միության հիմնադիր համագումարի մասնակիցներին:

ՏԵՄ 1 էջ 5

Եվրոպայի հարավում անսանելի շոգից մարդիկ են մահանում

ՀՈՒՍ, 6 ՅՈՒՆԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսպանիայում եւ Բալկաններում նախկինի դեռ անսանելի շոգ է ջերմաստիճանը հասնում է ռեկորդային միջի՝ 50 աստիճանի ըստ Թելուրի: Ինչպես հարցում է BBC-ն, առնվազն տասը մարդ, հիմնականում տարեցներ, վախճանվել են շոգից, տասնյակ մարդիկ տեղափոխվել են հիվանդանոց: Հուստասանում եւ Խորվաթիայում ծե-

նարկվում են արձակագր միջոցներ: Տեղումների բացակայությունը եւ շոգը հանգեցրել են բազմաթիվ անտանային հրդեհների եւ սղառնում են բերին, որն առանց այդ էլ տուժել է ծննդային երաճից: Ըստ կանխատեսումների, բարձր ջերմաստիճանը կդառնա ավելի անվազն էլ մի ֆանի օր: 1987 թվականին համանման շոգի գոհ դարձավ մոտ հազար մարդ:

ԴԱՐՔԱՐԻ ԼԱՐՅ

Նոր գաղափարները դեռես անհայտ են

Մինսկի խմբի համանախագահների այցը տարածաշրջանը ցույց տվեց, որ հակամարտության բոլոր կողմերը ձգտում են խաղաղության հասնել: Այդ մասին հայտնեց խմբի ռուսաստանյան համանախագահ Նիկոլայ Գրիբկովը հուլիսի 5-ին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Զոյարյանի հետ համանախագահների հանդիպումից հետո: «Դա մեր ուղևորության գլխավոր արդյունքն է», ասաց ղրն Գրիբկովը լրագրողներին:

Նա ավելացրեց, որ Մինսկի խմբի կողմից նախկինում ներկայացված բոլոր առաջարկությունները՝ երկուսը 1997 թ. եւ մեկը 1998 թ., նախկինի դեռ «սեղանի վրա են», եւ համանախագահները նախադասություն չեն տալիս դրանցից որեւէ մեկին: «Այդ առաջարկություններում կարգավորման անհրաժեշտ բոլոր տարրերը կան: Կարելի է արտահովել այդ տարրերի այնպիսի համակցություն, որը հավասարապես ընդունելի լինի բոլորի համար», ասաց Գրիբկովը:

1997 թ. ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի կողմից ներկայացվել էր երկու (այսպես կոչված «փաթեթային») եւ «փուլային») կարգավորման տարբերակներ: Իսկ 1998 թ. առնանը ներկայացվել էր, այսպես կոչված «ընդհանուր դե-

տություն» սկզբունքի վրա հիմնված տարբերակը:

Համանախագահները չդաստիարանցին այն հարցերին, թե դիտարկում է արդյո՞ք կողմերի դիրքերի մերձեցում, ու ինչպե՞ս են կողմերը արձագանքել այն «նոր գաղափարներին», որոնք (ինչպես ասվել էր նախօրեին) ներկայացրել են համանախագահները: Ծճեսվեց նաև, թե որոնք էին այդ «նոր գաղափարները»:

Ամերիկյան համանախագահ Քերի Քեյհունն տեղեկացրեց, որ համանախագահները հանդիպել են ՀՀ վար-

չապետի, արձգրծնախարարի եւ ղարգառության նախարարի հետ: Այցի ընթացքում, ի քիվս այլոց, ԼՅ-նարկվել են խաղաղության հաստատման դեղումն տարածաշրջանի սնտեսական ինտեգրմանը ուղղվելիք ջանտերը: Հայաստան զալուց առաջ նրանք այցելել են Արցախի եւ Վրաստանի սահմանում վերջերս վերականգնված կամուրջը: «Մենք հույս ունենք, որ այդ կամուրջը կարելի է շարունակել դեղի Հայաստան», ասաց համանախագահը:

ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

Առաջին ընթերցմամբ ընդունվեց սնտեսական մրցակցության ղարգառության օրենքի նախագիծը

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՅՈՒՆԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ամ արձագանքը ստացառանում հուլիսի 6-ին առաջին ընթերցմանը ընդունվեց «Տնտեսական մրցակցության ղարգառության մասին» օրենքի նախագիծը: Կառավարության հեղինակած նախագիծը նախատես է խրախուսել եւ ղարգառանել տնտեսական մրցակցությունը, արտահովել բարեխիղճ մրցակցության համար անհրաժեշտ միջավայր: Նախագիծով արգելվում են տնտեսական տարբերակների միջուկ կնկված հակամրցակցային համաձայնությունները: Այդպիսի են տնտեսական տարբերակների միջուկ կնկված համաձայնությունները, որոնք ուղղված են խտական գների սահմանմանը, արտան-

ային տուկայում գների արհեսական տասանմանը, տուկայի բաժանմանը տարածային սկզբունքով եւ այլ տնտեսական տարբերակների տուկա մուտք գործելու խոչընդոտելու կամ տուկային դրանց դուրս մղմանը: Օրինական են ծանալվում տնտեսական տարբերակների այն համաձայնությունները, որոնք ուղղված են նրանց մրցունակության արտահովմանը կամ բարձրացմանը, եթե այդ համաձայնության մասնակիցների ընդհանուր բաժինը սվալ արտանալիսն տուկայում չի գերազանցում 20 տոկոսը:

Արգելվում է նաև տնտեսական տարբերակների կողմից գերիշխող դիրքի ղարգառանում: Գերիշխող է համարվում այն դիրքը, երբ սվալ ընկերությունը որդես մասակարար կամ սղառող լուսի մրցակցից կամ չի հանդիդում որեւէ էական մրցակցության, եթե իրացման ծավալներով գրավում է սվալ տուկայի առնվազն մեկ երրորդը, մրցակցիցների համեմատությամբ արտանալիսն տուկայում ունի բացառիկ դիրք:

Այդ ուղերձում ղեկական ֆաղաֆականության իրականացման նախատեսված սեղծվում է ղեկական մարմին:

Այն կազմված է 7 անդամից, որոնց նախատեսվում է ՀՀ նախագահը վարչապետի ներկայացմամբ 5 տարի ժամկետով: ղեկական մարմինն իրավունք ունի մասնավորապես որոշում կայացնել տնտեսական տարբերակների արտահովման վերաբերյալ, դիմել դատարան օրենքի խախտումների վերաբերյալ, այդ թվում օրենքի խախտմամբ կնկված ղարգառանքները լրիվ կամ մասնակի անվավեր ծանալելու, նման ղարգառանքների փոփոխման կամ լուծարման ղարգառանքով: ղեկական մարմինը ղարգառանք սարի, մինչեւ մայիսի 1-ը, ՀՀ նախագահի եւ Ամ-ին ներկայացնում եւ իրաղարկում է ղեկական մարմինի նախորդ տարվա գործունեության հաշվետվությունը:

Օրենքը խախտելու համար սահմանված է ղարգառանալություն: Մասնավորապես օրենքի խախտման հետեւանով տնտեսական տարբերակի կողմից ստացված արտադրութեւրը երթալեւ փոխանցման ղեկարգութեւրը: Տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների համար սահմանված է ղարգառանալություն տուգանքի տեսով:

Հրդեհվել է արդարաղատության նախարարության շենքի տանիքը

Երեկ, 16:30-ի սահմաններում հրդեհ է բռնկվել ՀՀ արդարաղատության նախարարության շենքում, այրվել է շենքի տանիքը ավելի ֆան 600 մ տարածք: Նախարարության աշխատակիցների վկայությամբ, իրենց ահազանգով անմիջապես դեղի վայր են ծամանել մի ֆանի հրդեհ մեղեկներ, սակայն ծամը 19:00-ին, ինչպես մենք ակամաստե եղանք, մարման աշխատանքները դեռես ավարտված չէին:

Երեկ մեզ ղարգառվեց հրդեհի բռնկման ղարգառաների մասին

ղարգառական ղարգառան իմանալ, սակայն հրդեհները հիմնականում հակված էին բացատրելու ջերմաստիճանի կտուկ բարձրացմամբ, ղարգառանք, որ շենքի երկարա տանիքում ղարգառանք արտադրութեւրը միանգամայն նախատեսվող էին դրա համար: Ան լրալության ղարգառանալուց տեղեկացանք, որ շենքի 4-րդ հարկը ողղված է ջրով, որը լցվում է 3-րդ հարկ, սակայն ղարգառան վնասարկան վնասների մասին խոսելը դեռես վաղ է:

Օլեգ Եսայանը՝ ԱՄ նախագահ Դաշնակները չեն փխարկել

ՍԵՅՄՍՄԿԵՐՏ, 6 ՅՈՒԼԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ԳՈՒԼԻՍԻ 5-ԻՆ ՍԵՎԻՍԱՆԿԵՐՏՈՒ ՔԱՅՈՒՆԵՐ ԵՐ ԵՐՐՈՂ ՉՈՒՄԱՐՄԱՆ ԼՂԶ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՈՏՔԻՆ ԺԿԱԳՈՒՄԱՐ ԹԻՍՅՈՒՆ:

Խորհրդարանականներն ընտրել են մանդատային եւ հավոյող հանձնաժողովներ, ինչպէս նաեւ՝ փարսուղարուրյուն: Մանդատային հանձնաժողովը հաստատել է բոլոր 33 նորընտիր լիազօրութեան լիազօրութեանը, որոնցից 13-ը ներկայացնում են «Ժողովրդավարական Արցախ» միությունը, 9-ը՝ ՀՀԴ-Ե, 1-ը՝ Սոցիալ-դեմոկրատական, 1-ն էլ՝ Արմենական կուսակցությունները: Երեսուցի հայտարարվել է երկու «Ժողովրդավարական Արցախ» միություն (ԺԱԱ) եւ «ՀՀԴ» խորհրդարանական խմբակցությունների ստեղծման մասին:

Այնուհետեւ խորհրդարանականներն անցել են ԼՂԶ ԱՄ նախագահի ընտրություններին: Փակ զաղչեի փեարկութեան համար առաջարկվել են երկու թեկնածուներ՝ Օլեգ Եսայան (ԺԱԱ) եւ Մախմը Միզոյան (ՀՀԴ):

Քվեարկութեան արդյունքներով նոր զուտարման ԼՂԶ Ազգային ժողովի նախագահ է ընտրվել Օլեգ Եսայանը: Քվեարկութեան մասնակից 24 լիազօրութեանը 22-ը իրենց ծայրը սվել են Օլեգ Եսայանի օգտին: 2 փեարկութեանի համարվել է անվավեր: ՀՀԴ-ն ներկայացնող 9 լիազօրութեանը փեարկութեանը չեն մասնակցել:

Ինչպէս արդեն հայտնել են, նույն օրը «ՀՀԴ» խմբակցությունը տարածել է հայտարարություն, ըստ որի «Ժողովրդավարական Արցախ» միություն խորհրդարանական խմբակցությունը, չարտահանելով խորհրդարանական մեծամասնություն լինելու հանգամանքը, անտեսել է փորձաքննութեան բոլոր առաջարկները եւ սահմանել ԱՄ նախագահի ընտրությունների փեարկութեան մի կարգ, ըստ որի փեարկութեան խցում փեարկութեանը բացի զանվում եր հավոյող հանձնաժողովի անդամ, որը բացառում է զաղչեի փեարկելու հնարավորությունը: Հավոյող հանձնաժողովի ղեակնակցական անդամը հայտարարել է հանձնաժողովին անդամակցությունից հրաժարվելու մասին, իսկ խմբակցությունը հայտարարել է, որ «առաջայում եւս չի մասնակցելու այն բոլոր զաղչեի փեարկություններին, որոնք կընթանան այսօր տեղի ունեցած ԱՄ նախագահի ընտրութեան կարգով»:

Ինչպէս հայտնեցին ԼՂԶ ԱԶԱ տեղեկանքական եւ վերլուծական վարչությունից, հուլիսի 6-ին ԼՂԶ ԱՄ առաջին նիստի աւխասանը տարունակվել է: Պատգամավորները ղեակ է ընտրելին ԼՂԶ ԱՄ փոխխոսակ, խորհրդարանական 6 մեակական հանձնաժողովների նախագահներ եւ անդամներ, սակայն թեկնածուների առիվ տարածայնությունների ղեակառով որոշվել է Բեարկունները հետաձգել մինչեւ հուլիսի 10-ը:

Անարդարութեան խորհրդանիշեր

Սահմանադրական դատարանում տն էր: Անում էին հիմնական օրենքի ընդունման հինգ տարին: Եվ չնայած հինգը ամսակային կլոր թիվ չէ, այնուամենայնիվ սովորական էլ անվանել չի կարելի:

Սահմանադրական տեղի ունեցավ արարողությունը բացվեց արդարադատութեան Թեմիսասվածուի հայկական մեկնաբանութեամբ արձանը սովորական սրի փոխարեն Սահմանադրությունը ձեռքին, ոտնասակին էլ կրի:

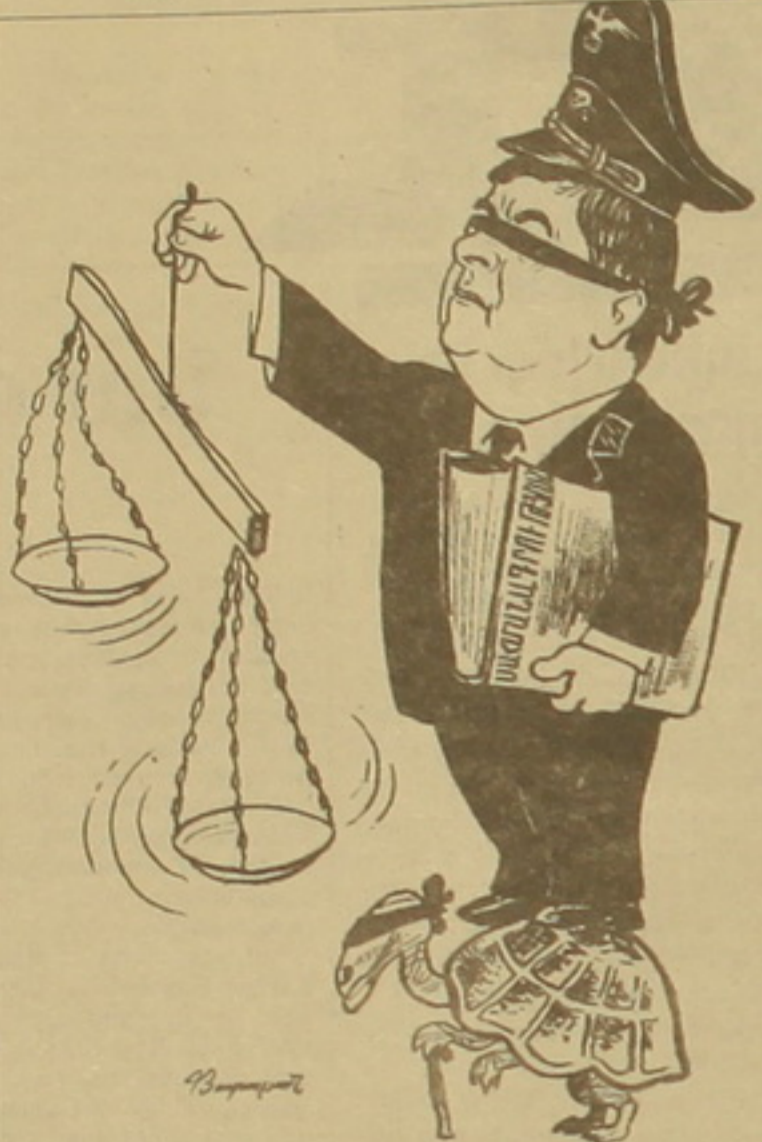
«Հայրուր» Սահմանադրութեան ընդունման օրն ամենայն հավանականութեամբ, որոշեց չբավարարվել արարութեան խորհրդանիշ Թեմիսի ցուցադրումով, ժողովրդին ներկայացավ հայոց ղեակութեան անարարութեան կենդանի խորհրդանիշով: Գազիկ Ջահնգիրյանի ղեակներով: Իսկ նա դեռ խոսում էր: Խոսում էր օրենքի, Սահմանադրութեան, իրավական ղեակութեան մասին: Եւ, ում միտ զանում են ամենատար, անարար եւ անբարոյ ղեակները: Եւ, ով կեղծեց 1995 եւ 1996 թթ. ընտրությունները, նա, ով անմեղներին ձեռքակալեց, աղա խոտանալեց, նա, ով թեք էր փակում եւ իր ողջ կյանքում ղեակարում:

Օ, ի՞նչ եւ ատում, կառարկեն սույն ղեակունների ընդդիմախոսները: Ջահնգիրյանը միտ «փոխ» մարդ է եղել, անգամ չի կարողացել մանկութեան երկնազուն երազը կյանքի կոչել: Խանրաղեակութեան ղեակավոր ղեակախազ ղեակալ: Հրամայել են, հրահանգել, ինքն էլ կատարել:

Հետաքրքիր է այդ դեղում ինչքան փոխ, այնքան ինչքան դոկտոր Սեւեգելն էր ֆալսիֆակտ Թեմիսի կատարում կատարում վերեւների ղեակները կամ էլ իր Ջահնգիրյանի ընկերներ կարողուն ու ղեակնաղը, որոնք իրականացնում էին Լաւրենցի Պավլովիչի հրամանները:

Ոչ, տաս ավելի փոխ է նա սույն արարածներից: Ջահնգիրյանի բախտը չի թերել: Երես է, գործում էր եւ գործում էր հերթական անցման տրամում, բայց, այնուամենայնիվ, ժամանակն այն չէ: Չի կարող ի հայտ թերել ծառայելու եւ ամեն մի հրաման կատարելու իր ողջ տղանը:

Վերջին տարիներին կյանքը կոպիտ է մեզ: Սովորեցին չարամանալ, անգամ չիավասալ: Երես է, կան նաեւ ուրախ դրսեւորումներ: Միայն խոսնակն ինչ տեսն արժե, մանավանդ երբ փիլիսոփայում էր փրոնտսմենթի, ճոխ

Յարգարտ

սեղանների եւ յուր ղեակութեան ղեակնաղեակական հաղթանակների մասին... Սակայն այս մեկը Ջահնգիրյանը՝ օրինականութեան եւ սահմանադրական կարգի մասին... Վերջապէս, չի կարելի մեան աղեցիկ կոչով ազգային հեռուստատեսութեամբ ղեակել ժողովրդին՝ մեծացնելու արագաղթի չափը: Վերջապէս, սարտափելին Գազիկ Ջահնգիրյանը չէ: Եւ իսկապէս փոխ է, չափից ավելի փոխ: Սարտափելին որ մեկն տանում են այս ամենը, ի դեմս անարարութեան կենդանի խորհրդանիշի:

Նոտարական գրասենյակում

Երեկ ԱՆ կենտրոնական նոտարական գրասենյակում են զանվել (Բաղարմայան փողոց) ԱՄ նախկին նախագահ Բաբկեն Արարցյանը եւ ՀՀ նախկին նախագահի խորհրդական Սամվել Գետրոյանը՝ տիկնանց հետ: Կանանց հետ նոտարական գրասենյակ այցելելը, ներկաների մեջ այն տղավորությունն է ստեղծել, որ նախկին բարձրաստիճան ղեակաւնայաները սեփականութեան հետ կապված փոփոխություններ են կատարում:

Մեր կողմից հիտեցնենք, որ Սամվել Գետրոյանի անունը վերջին տրամում հանախակի է հելել ղեակարմուն նախկին համախոհների կողմից, իսկ Արմեն Տեր-Սահակյանի ու Նրա ղեակված խմբի ղեակաւնութեանը նա ներգրավված էր իրեն վկա:

Մտեղծվեց «Ազատարտի վեերանների միութեան» տարածալիս կազմակերպություն

Վանածորի երաժեակական ուսումնարանի ղեակիժում տեղի ունեցավ «Ազատարտի վեերանների միություն» հասարակական կազմակերպութեան տարածալիս միավորման հիմնադիր ժողովը, որին ներկա էին միութեան նախաձեռնող խմբի նախագահ, գեներալ Արկաղի Տեր-Թաղեւոյանը (Կոմանդոս), խմբի անդամներ Միհրան Մովսիսյանը, Վրեժ Ղազարյանը, Սամսոն Խաչատրյանը: Հիմնադիր ժողովին հրավիրված էին եւ մասնակցում էին Լոռու մարզոյե Հեներիկ Բոչիւնյանը, Վանածորի փաղափոյե Սամվել Ղարիբյանը, Հայրենական ղեակաւնութեան եւ աւխասանի վեերաններ, Արցախյան ազատարտի եւ ՀՀ սահմանամերձ տարածների ղեակաւնութեան մասնակցներ եւ ուրիշներ: Ա. Տեր-Թաղեւոյանն ասաց, որ հայոց ազատարտի մասնակցները խաղաղ ժամանակ ղեակաւնութեան անառողջ մթնոլորտը վերացնելու, սոցիալական ծանր վիճակի ցկկման համար: «Մեկն փաղափոյե կազմակերպություն չենք ստեղծում, այլ հասարակական, որում ներգրավելու ենք նվիրալ ուժերին... Մեր կազմակերպութեանը կարող են անդամագրվել տասնվեց տարեկանից բարձր բոլոր նվիրալները»:

Հուլիսի 29-ից արտնակայանը կկանգնեցվի ամենամյա վեերանորոգման

Երեւան, 6 ՅՈՒԼԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ԳՈՒԼԻՍԻ 29-ԻՑ Հայկական արտնային էլեկտրակայանի աւխասանը (ՀԱԷԿ) կղաղարեցվի 3,5-4 ամսով տարեկան ղեակաւնային նախագրութեան վեերանորոգման նախագրով: Ըստ ՀԱԷԿ տնօրեն Սուրեն Ազատյանի, նեակված ժամանակամիջոցում ենք քաղալում է իրականացնել նեակտորի հիմնանորոգում, դուրս հանել աւխասանված վառելիքը նեակտորից եւ տեղափոխել ֆրանսիական «Ֆրամասոն» ֆիւմայի նախագրով արդեն կառուցված եւ տախագրածման ղեակաւն աւխասանված միջուկային վառելիքի թափոնների տեղափոխման յոր տեսակի ղեակաւնարման: Բացի այդ, նախատեսված են մի տար միջոցառումներ՝ ուղղված ՀԱԷԿ անվ-

անագրութեան բարձրացմանը: Վեերանորոգումը կատարվելու է սեփական միջոցներով:

Ինչպէս լրագրողներին հայտնեց ՀԱԷԿ մամլո ծառայութեան ղեակավար Վաչագան Ղազարյանը, այս տարի ՀԱԷԿ-ը վառելիք տեղափոխելու խնդիր չունի: Նկատի առնելով, որ կայանը ներկայումս աւխասանում է ոչ լրիվ հզորութեամբ, այն կաղախով վառելիքը վառելիքով (միջուկային վառելիքը վեերան անգամ Ռուսաստանից տեղ է հասցվել 1999 թվականին) մինչեւ հաջորդ ղեակաւնային նախագրութեանը, 2001 թվականի վեերանորոգումը:

Հիտեցնենք, որ ՀԱԷԿ-ը կանգնեցվել էր երկրաւարժից հետո 1989 թվականի մարտին եւ ղեակաւնային

ցումից 6,5 տարի անց 1995 թվականի նոյեմբերին ՀԱԷԿ-ի 400 մկտ հզորութեամբ երկրորդ ղեակը վեերան գործարկվեց: Գործարկումից հետո անցած ժամանակամիջոցում ՀԱԷԿ-ը արտադրել է ավելի քան 9 մլրդ կվտ/ժ էլեկտրաէներգիա: Ներկայումս ՀԱԷԿ-ը տարեկան արտադրում է 2 մլրդ կվտ/ժ: ՉէԿ-ում համարժեք փանակի էլեկտրաէներգիայի արտադրութեան համար անհրաժեշտ է հսկայական փանակի վառելիք օրական 2 հազ. տննա մագրոփ հաւարկով: Ներկայումս ՀԱԷԿ-ում աւխասանում է 2 հազարից ավելի մարդ, միջին աւխասանարժը 55-60 հազար դրամ է:

«Ե՛հովայի վկաների» գործունեությունից ստացվում են բողոքներ բոլոր մարզերից

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՅՈՒՆԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԳՊԱՆ. «Ե՛հովայի վկաներ» կրոնական աղանդի գործունեության կարգապահությունը 37 կառավարության առընթեր կրոնի գործերի մեծահարգանք խորհրդում ստացվել են շուրջ հարյուր բողոքներ, ընդ որում հանրապետության բոլոր մարզերից: Այս մասին հայաստանի կրոնի գործերի մեծահարգանք խորհրդի տնօրեն Վարդան Դանդիլյանը: Նա ընդգծեց, որ հաճախ են լինում բողոքներ՝ կաղված այդ աղանդի ֆարգիների դրոշմներում ծավալած գործունեության հետ: Այդ փաստաթղթերը հանձնվում են դատախազություն՝ ներկայացված փաստերը ձեռնարկելու և օրենքով նախատեսված գործառնայի իրավապահության նպատակով: Խորհուրդը նույնպես զբաղվում է դրանցով՝ տեղեկություններ հավաքելու և միջոցով ստուգումներ անցկացնելով:

Վ. Դանդիլյանը տեղեկացրեց նաև, որ հանրապետությունում գրանցված շուրջ 50 կրոնական համայնքների զգալի մասը կրոնաբարեգործական կազմակերպություններ են: Հայաստանում առկա աղանդներն ունեն 14 դավանաբանական ուղղություն, որոնցից 10-12-ը՝ քրիստոնեական ուղղվածության: Գրանցված են մի քանի «Հոգեգալստական» և «Ավետարանական մկրտություն» կազմակերպություններ՝ որոնք սարքեր վարչապետության միավորումներում գործող առանձին կազմակերպություններ:

Տավուցում երաս է

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՅՈՒՆԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԳՊԱՆ. Վերջին 20 օրվա ընթացքում Տավուցի մարզում անձրևի չի տեղացել: Ինչպես տեղեկացրեցին մարզպետարանի գյուղվարչությունից, երասից մեծապես տուժել են 5 հազար հեկտար խոտհարմեր և արոսավայրեր: Մարզում մակվող 30 հազար հեկտար վառելահողից, խաղողի և մսղասու այգիներից ռոտզելի է միայն 9 հազարը: Շարունակվող երասի դաշնամներում չոտզվող այգիները և ծխախոտի ցանառատությունները վնասներ են կրում: Եթե առաջիկայում եղանակը չփոփոխվի, աղա այն աղետալի հետևանքներ կունենա մարզի գյուղացիական սննդամթերքի համար:

«Ավկասել» ընկերության օրը հայաստանում

«Ավկասել» թրեյդ ինտերնեյթ ԷՅԻ» ընկերության ներկայացուցչությունը երեկ՝ հուլիսի 6-ին, առավոտյան 10-ից երեկոյան 20.30-ը երեւանի Թեֆեյան կենտրոնում կազմակերպել էր «Ավկասելի օրը Հայաստանում» միջոցառումը, որի ընթացքում տեղի ունեցավ Ավկասելի հեռահաղորդակցական տեխնոլոգիաների ցնորհանդեսը:

Միջոցառմանը մասնակցելու էին հրավիրված «Ավկասել» միջազգային ընկերության ներկայացուցիչները Իտալիայից, Ֆրանսիայից և Հունաստանից: Ընկերության երեւանի գրասենյակի սնորհ Ավկասելի Բալանթարյանի կողմից ժամանած դասվիրակությունների ներկայացուցիչները հետքազանք խոսում էին հաճախ եկավ որն. Ա. Բանդերան: Նա ներկայացրեց ընկերության ընդհանուր նկարագիրը, համաբարհային կարգավիճակը և ռազմավարությունը: Այնուհետև Ավկասելի կոմունացիոն տեխնոլոգիաների ռազմավարության, 1000 Է 10 ֆոթի կայանի և մուսի համակարգերի մասին խոսեցին Ջուզեպե Լաոնիան և Մաուրո Կարդանին: Ինտերնետի ռազմավարության ցանցերի ծախսարկունությունը և արտադրանքի տեսակետից ներկայացրեցին Կոնստանտին Պանովիչը և Դարիո Զաֆինին:

Օրվա երկրորդ կեսին ելույթներ ունեցան ձեռնարկությունների և ստառան սնորհությունները կողմից Մաթիս Կոնցին («Չայնայի ազգայնական և սվայների հաղորդումը: Չեռնարկությունների տեխնոլոգիական լուծումների թափանցիկ կոմպլեքսից»), Տրանսիսիոն համակարգերի սնորհությունները կողմից Ֆրանչեսկո Պոլիանին («Օմիսիոն Ծախսարկունությունը: Տրանսիսիոնի կազմակերպումը, ռուկայական միջավայրը, ցանցային կիրառումները, արտադրանքի ռազմավարությունը») և օդաչուհաղորդակցության սնորհությունները կողմից Կոստա Գեորգիկոսը («Ավկասելի օդաչուհաղորդակցության մուսի ռազմավարություն»):

«Ինտերնետային աշխարհի ծախսարկունները» նախաբանով միջազգային ռուկային ներկայացող Ավկասելի հյուրերի՝ Կոստա Գեորգիկոսի և Ջուզեպե Լաոնիայի կարծիքով միջոցառումը հրապարակվել էր կազմակերպության կողմից: «Քաղաքային հեռահաղորդակցության մուսի ռազմավարությունը և արտադրանքի տեսակետից ներկայացրեցին Կոնստանտին Պանովիչը և Դարիո Զաֆինին: Ավկասելի գործունեության ավելի մանրամասն կանոնադրառանքի հետազոյում: Ն. Օ.

Նախան կառավարության երեկվա նիստին անդրադառնալը, հիշատակեմ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի օրերը ունեցած հանդիպումը եւրոպական խորհրդի համահարգանքների հետ: Չույցի ընթացքում վարչապետը մասնավորապես հայտարարել է, որ խորհրդարանական մեծամասնությունը դարաբաղյան հիմնախնդրի կարգավորման ուղու վերաբերյալ իր մոտեցումները չի փոխել և առաջիկա ժամկետում է խաղող բանակցություններին: Վարչապետը միաժամանակ հայտարարել է, որ անընդունելի է համարում Հայաստանի սահմանների փո-

չունեցումը որեւէ լծակ, դարաբանեց նախարարը, մեծ էլ, ի դասատան, գործի զգեցիմ սարածային կառավարման վերաբերյալ օրենք դրանով իսկ հնարավորություն ստեղծելով, որոնքսի համայնքի ղեկավարն ազատորեն հաշվեհարկում դառնալու ցի ջուր ստառող ընկերություններին: Այսուհետ նրանց սրվելու են հասուկ գրույկներ, ու արժանագրվելու է, թե որքան ջուր են ծախսել ու որքանի համար վճարել: Կսրոնները կնվում են ու 2 օրինակով դառնալու ստառողի ու վանառողի մոս:

ռոջ մոտեցումը որ խաղողը ընդունելի չընդունելու իրենց խնդիրները չկառակցեն կառավարության հետ իրենց հարաբերություններին», առաջ նա: Նաեւ ավելացրեց, որ կառավարությունն արդեն եղանակներ է մշակում որոնքս աղանդավարում եթե «Պեռնո Ռիկարն» ի վերջո հրաժարվի խաղողը ընդունել, բերել մթերելու կուղարկեմ այլ գործարաններ: Մակայն քանի որ հարցն առայժմ հնարվում է, նախարարը գերադասեց փակագծերը չբացել: Երեսի ընթացքում հնարվել է եւս

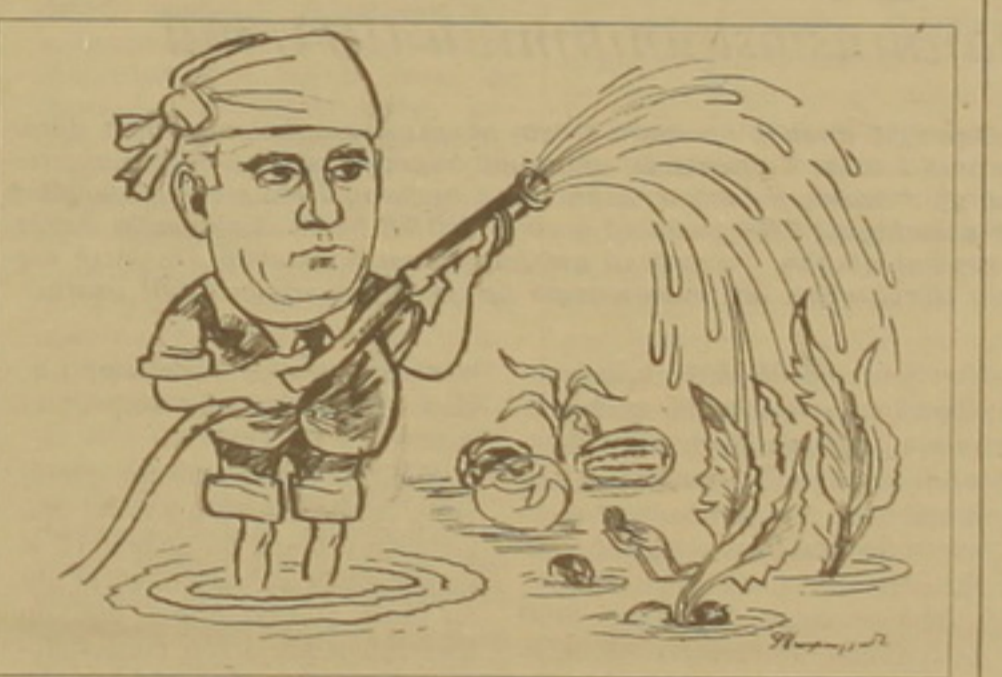
Կառավարության նիստ՝ գյուղատնտեսության խնդիրների շուրջ և ոչ միայն

խանակման մասին խուսակցություն բացելն անգամ. «Այս կարծիքն համարվում է հանրապետությունում ինչ թե քան ֆաղափական կեղծ ունեցող ցանկացած ուժ», նշել է նա: Հերթական անգամ դառնալու հավաստիացվել է «Հայաստանը չի դառնալու իր համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող սարածաները դարձնել բանակցությունների առարկա, ավելին կառավարությունը մշակում է Մեղրու սարածաբանի սոցիալ-սնտեսական զարգացման ծրագիր ու հաստատվում է հարավային այս դարադան ավելի կենսունակ դարձնելու գործում»:

Համահարգանքների հետ հանդիպման հարող օրն իսկ, ի հաստատում իր վճարական խոսքերի, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը կառավարության նիստում հաստատեց Մեղրի սարածաբանի զարգացման ուղղված համադարձակ ծրագրի փաթեթը՝ 58 կեսից բաղկացած:

Կառավարության երեկվա նիստում օրակարգի բերումով կարեւոր դերակատարում ունեցող նախարարները մի քանիսն էին, որոնցից մեկն էլ գյուղատնտեսության նախարար Զավեն Գեորգյանն էր: Ոռոգման ցի հետ կաղված խառնաձիգորը, որ հիմնականում արտադրվում էր վանառողների ու ստառողների հարաբերություններում, այսուհետ, ղեկ է ենթադրել, օսված է Կառավարության հաստատված կարգի համաձայն հնարավոր է դառնում վերահսկելը, թե որքան ջուր է մասնակարգվել սվայ համայնքին և ինչ չափով է վճարվել դրա փոխարեն:

«Չուր ստառողների միությունները հասարակական կազմակերպություններ են, որոնց վրա նախկինում

Մրանով որոշակի հսակություն, ի հարկե, կոպտանալի, սակայն մի մասնավորություն էլ կա՝ էլեկտրաէներգիայի վճարների հետ կաղված չարաչառումների, տնտեսների և բնակիչների միջև «ընկերական» համաձայնության դեղիքը կարող են բաժանել նաեւ ցամաքակարաման ուղր: Այնպես որ, մեկ որոշման ընդունումով ջուր ստառողների ու վանառողների հարաբերությունները չլիսի դադարեն վերահսկվել:

Նախարարը լրագրողների հետ խոսեց նաեւ խաղողի մթերման ու «Պեռնո Ռիկարն» հայտնի խնդրի մասին: Նա տեղեկացրեց, որ այս անհամաձայնությունն, իրոք, հեռու լուծելիներից չէ, թեեւ իրենք բանակցում են վերոհիշյալ ընկերության հետ: «Մեմ փորձում ենք նրանց բացատրել մի դարգ ու ա-

մի հարց, որն արդյունում հաստատվել է խոսքը «Բռնադատվածների կամ նրանց առաջին հերթի ժամանակների կողմից բնակարանային անհասկանալի ցինարություններում հարկավոր ՀՀ ղեկավարության արտադրանքը երկարաժամկետ վարկեր ստանալու համար հայտեր ներկայացնելու, հնարակելու, ինչպես նաեւ վարկեր սրամարդելու կարգի» մասին է վարկերն, ըստ փաստաթղթի, սրվելու են նրանց, ու միջ ժամանակին բնակարանություն է բռնագրավվել, իսկ փոխհատուցումը մինչեւ օրս սրված չէ: Տարեկան 1 տոկոս դրույթայինով այս վարկերը սրամարդվելու են 25-ամյա ժամկետով: Փաստաթղթի ընդունմանը հիմն է դարձել «Բռնադատվածների մասին» ՀՀ օրենքը:

Ա. ԳՈՒՆԱԹՅԱՆ

Տնտեսության վիճակը բարելավելու փնտրումներում

Միջկուսակցական սոցիալ-տնտեսական խորհուրդը սեփական սարքերակներն է առաջարկում

Միջկուսակցական սոցիալ-տնտեսական խորհուրդը շարունակում է աշխատել և իր առաջարկները ներկայացնել կառավարություն ու Աժ: Հերթական ասուլիսի ընթացքում խորհուրդը ներկայացավ մեր տնտեսության վիճակի կարգավորման համար երկու մասնակցություն ունեցող մի կառուցի հարցերի վերլուծությանը. խորհրդի անդամները հանդես եկան արտաքին տնտեսական կաղերի, հարկային համակարգի, ֆաղաբաղական ավիացիայի, ավանդների փոխհատուցման, ինչպես նաեւ էներգետիկայի Աժ ժամանակավոր հանձնաժողովի աշխատանքի վերաբերյալ զեկուցումներով:

Արտաքին տնտեսական կաղերին անդրադարձավ Թարուկ Մանասերյանը: Մեքերներն մի հետաքրքիր հասված նրա զեկուցումից. «Արտաքին տնտեսական օժանդակություն սրամարդելիս օտարերկրյա որոշ կազմակերպություններ նյութական միջոցներն մի ծանրակեղծ մասն օգտագործում են իրենց երկրի ֆաղաբաղներին աշխատանքում աղախովելու համար: Հայաստանում այսօր հանդիպում ենք մասն անարդարաբան գործողված մասնագետների, որոնց փորձառությունն ու զիտելիները համարի զիտում են նույն ուղրում աշխատել և գործադրի կարգավիճակում հայտնված մեր հայրենական

մասնագետներին: Քիչ չեն դեղիքը, երբ օտարերկրացիների աշխատանքները վճարված են Հայաստանի սրվող վարկերի հաշվին, և այս դարսից, տնտեսների հետ, հետազոյում ղեկ մեմ վճարենք»: Եզրակացնելով, որ այս կերպ հայրենական արտադրությունը երբեք չի զարգանա, Թ. Մանասերյանը առաջարկում է վերջապես հսակեցնել մեր արտաքին տնտեսական ֆաղախակությունը, իսկ որոնք միջոց հիմնել երկրի արտաքին կաղերը համակարգող մի ղեկական կառույց: Նոր կառույց ունենալու անհրաժեշտությունը նա հիմնավորում է հետևյալ կերպ. մեր ղեկական սարքեր օղակներում կան անտեղի ուռածաղված ֆանկություններ վարչություններ, բաժիններ և այլն, որոնք կոչված են զբաղվելու արտաքին տնտեսական կաղերի հարցով, սակայն, ըստ էության, սուկ կրկնում են մեկը մյուսին՝ էական ոչինչ չանելով: Այսուհետ, անհրաժեշտ է ծեւալորել արտաքին տնտեսական կաղերի համադարձակ, կազմակերպված համակարգ, իսկ նոր կառույցի ֆինանսավորումն իրականացնել վերոհիշյալ մեծախանակ և անտեղի օղակների կրճատման հաշվին:

Չեկուցողը մեր տնտեսության զարգացման համար արդյունավետ համարեց նաեւ ազատ տնտեսական ղեկները:

Րի ստեղծումը, ինչը բարենդաս դաս կհանդիսանա, որոնքսի խոսքը ներդրումներ կատարվեն, ընդլայնվեն աղախի արտադրման ծավալները, տնտեսական արտադրանքն ավելի մեծ չափով փոխարինի ներմուծվող արտադրանքի, գործազրկությունը որոշակիորեն նվազի: Միաժամանակ, նրա առաջարկից ելնելով, ոչ թե ողջ հանրապետությունն է հարկավոր վերածել փորձարարական ազատ տնտեսական ղեկու, այլ՝ այդ նպատակի համար առանձնացնել որոշակի սարածք, ըստ նրա, նման սարածք կարող են ծառայել աղետի ղեկներ, «Չվարթնոց» օդանավակայանը, տեխնոլոգիկի սարածքն Աւսարկում և այլն:

Հարկային բարեփոխումների անհրաժեշտության մասին խոսելով, զեկուցող է. Թանգյանն անդրադարձավ օրենսդրական այն լաքիրիթոսին, որ ստեղծել են ծեւառակներին համար: Մա դասձեռ է դառնում, որ քանից բողոքներ հայրենիքն ու գործը: Փոխարենը, նրա զեկահասմամբ, առավել նպատակավոր դաշնամներ են ստեղծված ներմուծողների համար. բավական է միայն մեկ, որ ներմուծվող աղախները, մախային կեցերից հասնելով մինչև տնտեսականներն ու առետրի այլ կեցեր, չի հարկվում: Ինչ վերաբերում է հաշվիչ դրամարկային մեկ-

նաներին, աղա զեկուցողը հարցադրեց. «Ինչու՞ մեծածախ բազաներին էլ, ինչպես մանրերին, չի դարադրվում աշխատել ՀԴՄ-ներով ու աղախ-ֆաղերով»: Մրան հարցորդում է եզրակացությունը կառավարությունն ու հարկերից խուսափելը մեզանում օժանդակվում են ղեկակառույցներ, իսկ անօրինակառույցները հասուցվում է կարգապահ հարկատուների հաշվին: Փաստերը վերլուծելով, զեկուցողը ներկայացրեց մի քանի առաջարկություններ, այդ թվում՝ ղեկակառույցում գրանցել ու վկայական սալ՝ առանց ղեկական սուրի մախանքելու, ազատել սարածքի օգտագործման նախնական վճարից, առաջին 6 ամիսների ընթացքում հարկային և այլ զան-ծումներ վկայարել: Առաջարկությունների քանի, ի դեղ, արդեն ներկայացված է վարչապետին:

Խորհուրդն այնուհետև հայտնեց իր լրակատար արտադրությունն Աժ էներգետիկ հանձնաժողովի աշխատանքին ու եզրակացությունը, սակայն դառնալով չկարելուց նաեւ վերջին 2-3 սարիների վարառառումները: Կրկին հիշատակվեցին այս ընթացքում արժանագրված գերնորմախիվային ու տեխնիկական մեծ կորուստները, էներգահամակարգում ընդգրկված անտեղի ղեկարձակ աշխատակազմը: «Է-

լեկառույցի սակագնում կատարվել են ֆինանսական խախտումներ. Իրանից 2 ամիս շարունակ ներկրված էլեկտրաէներգիայի դիմաց բնակչությունից գանձվել է վճարի ետաղախիկը» մասնավորապես նշեց խորհրդի անդամ Ռ. Շամիրյանը:

Քաղաքացիական ավիացիայի խնդիրներով խորհուրդն արդեն վաղուց է զբաղվում՝ համագործակցելով ազգային ավիացիոն միության նախագահ Դմիտրի Ասբաբյանի հետ: Այս անգամ եւս խորհրդի անդամ Գ. Մկրտչյանը ներկայացրեց ավիացիայի բնագավառում ստեղծված աղետալի վիճակը, որի հիմնական դասձաներից մեկը համարեց երկրի սարեկան 5 մլն դոլարի վնաս դասձանող «Էր բաս-310» ինժեքաղը:

Լույն տեսակետն ավելի վաղ հայտնել էր նաեւ Գ. Ասբաբյանը: Ավանդների փոխհատուցման հարցով մտախոգ ու. Գրիգորյանն իր զեկույցը եզրափակեց առաջարկություններով՝ ՀՀ խնայարանի սեփականաւորումն անդրադարձնել այնքան ժամանակ, քանի որ զեկված չեն ավանդները վերադարձնելու եղանակն ու սկզբունքը, ղեկ էլ մոռանալ, որ հազարավոր խաղված ավանդատուներ դեռեւս չեն կորցրել հույսը:

ԱՌՈՒՇ ԲԱՐԱԲԵՆ

Օգտնվելով նոր սեխնոլոգիաների ընծեծած բացառիկ հնարավորություններից՝ ամերիկյան հեռուստաընկերություններն ավելի ու ավելի մեծ լսարաններ են գրավում: Եվ, բնականաբար, հեռուստալսարան գրավելուն ուղղված հզոր մրցակցությունը դարձադուր է անվերջ փոփոխել հեռուստաարտադրության ձևերն ու մեթոդները: ԱՄՆ-ում հեռուստա ավելի ու ավելի մեծ տեղ է գրավում հասարակական (հանրային) հեռահաղորդակցումը:

«Մենք ձեռնարկում ենք նոր հազարամյակի հասարակական հեռարձակման արդյունք», սա Բոստոնում գտնվող եւ Մասաչուսեթսի ողջ տարածված ստիվոլոգ WGBH-ի նախ-

միջոցով օժանդակել հանրային կրթությանը: Այդ ծրագրերը «ոչսֆ է հուսավածն սարքեր սարքի, ծագման եւ հավաստի մարդկանց»: Պե՛տ է ուսուցանվեն դասնությունը, գիտությունը, հասարակական հարաբերությունները, ֆաղափականությունը, արվեստը, քրեական միջավայրը, քրային մթնոլորտը, մյուս բնագավառները, բարելավվի մարդկանց հոգեւոր կյանքը: WGBH-ի նպատակներն էին «զարգացնել լավ տեղեկացված հասարակություն, հավասարի մնալ հասարակության հնարավորին լայն խավերին գիտելիներ հաղորդելու սկզբունքին, կատարելագործել ՉԼՄ-ների մասշտիբությունը բոլոր խավերի համար» եւ այլն:

րադիո ֆինանսավորման մեծ մասը չալիս է հասարակությունը: Այսօր WGBH-ի 1999 թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվության մեջ նշվում է, որ ֆինանսավորման 53 տոկոսը սկսվել է հասարակությունը, 15 տոկոսը ստացվել է ֆեդերալ բյուջեից, 12 տոկոսը սեփական աղբյուրներից, 10 տոկոսը տարբեր կորորացիաներից, 6 տոկոսը այլ աղբյուրներից, 4 տոկոսը աճուրդից:

Եկամուտների 30 տոկոսը ստացվում է PBS-ից, որը սկսվում է ծրագրեր դաստասելու համար: Այդ գումարը սկսվում է կայանների միայն մի մասին: Եկամուտների մյուս աղբյուրները կազմում են դրամաժողովուրդը, հրատարակչական գործունեությունը, սեսաժադակների վա-

րի առաջ որոշ սեմասոններ ձգում էին կրճատել ֆեդերալ բյուջեից PBS-ի հասկացումները: Սակայն հասարակական հեռուստալսարանի բողոքները խանգարեցին նրանց իրականացնել այդ մատուցությունը, քանի որ «նրանք կարող էին եւ չվերցնել իրենց ընտրատարածները»:

Ինչ վերաբերում է FCC-ի (Federal communications commission) հեռափոխարարությունների կարգավորմանը, FCC-ի սահմանած կանոններով եւ որոշումներով են առաջնորդվում բոլոր էլեկտրոնային ՉԼՄ-ները առանց բացառության: Միաժամանակ FCC-ն է սկսել էլեկտրոնային լրատվամիջոցի գործունեությունը սկսելու արժանազիր

«ժանր» հաղորդումը սովորեցնում է ինչպես սույն վերաճողով, կերակրասեսակներ դաստասել եւ կենցաղային այլ անհրաժեշտ միջոցառումներ իրականացնել: «Լսարանի ծառայությունը» հաղորդում է նվիրված բացառապես հեռուստադիտողների նամակներին, մակուրային հանրահայտ ծրագրերից են «Աճսիկ աշխարհի ճանադարհները», «Բոստոնը եւ իր քրեադասի արվեստը», կրթական ծրագրերից են «Ձագի երեկոն էրկի հետ», «Ուսուցչի կենտոն», «Ամերիկայի կենսագրությունը» եւ այլն:

Ինչ վերաբերում է ֆաղափական ծրագրին, ադա բանավիճային բնույթ է կրում: Ընտրությունները լուսարանվում են վերլուծական ծրագրերի միջոցով, ներկայացվում են բոլոր թեկնածուների կենսագրությունները: Արդյոք թեկնածուներից որեւէ մեկը կարող է մեծ գումար սալով ադա հովել աննաերկար գովադրը, ի դասասիսան մեր այս հարցը վերեջը միանձանակ նկատեց. «Ոչ, որովհետեւ համաբավ ավելի կարելու է: Ես այստեղ եկա Ռեյզանի ընտրություններից անմիջադես հետ: Մենք ֆինանսավորվում էինք 4 տարբեր կոմերցիաների կողմից: Այդ ժամանակ հաղորդում դաստասեցինք, որով ցույց էինք սալիս, թե ինչպես է կառավարությունը Բարսերից անցնում Ռեյզանին, ինչ է կատարվում Ռեյզանի քիմում: Մենք հայտնաբերեցինք, որ այդ հեռուստաժողովուրդը օժանդակողներից մեկը մասնակցել է Ռեյզանի մրցաբալիս եւ հրաժարվեցինք այդ փողից, իսկ ծրագրին ավարեցինք մեր միջոցներով: Այսօր սով նրանց չհաջողվեց աղեցություն ունենալ մեզ վա»:

Ներկայումս WGBH-ի քրեանակներում գործում են 3 հեռուստաընկերություններ եւ 1 ռադիոընկերություն: Այս տարի մեծ ներդրումներ են կատարվում անհասների կողմից նոր ծրագրերը զարգացնելու համար, ինչպես նաեւ ամբողջ սեխնիկական թվային վերածելու համար: Գամակարգային ծրագրերը ֆինանսավորվում են ԱՄՆ-ի կրթության նախարարության դրամաժողովների միջոցով:

WGBH-ի (ընդհանրապես ողջ PBS-ի) հեռուստաժողովուրդի դարբար դիտումները, հասարակության տարբեր շերտերի ներկայացուցիչների հետ ունեցած գրույցները, ինչպես նաեւ մեր այցն այս հեռուստակայան մեր մեջ ամրացրին այն համոզումը, որ այս հեռուստաընկերությունների ծրագրերն աննամեծ հնարավորություն ունեն ԱՄՆ-ում ընդհանրապես, Բոստոնում մասնավորապես: Այս հեռուստաընկերությունը իրավի համադասասիսանում է հանրային հեռուստաընկերության կոչմանը, եւ հեռուստալսարան գրավել է: Միաժամանակ սեղեկացան, որ համագործակցում են կոմերցիոն կայանների հետ մասնավորապես հաղորդիչ հնարավորությունների բաժնեմաս քուր: Մանավանդ PBS-ն եւ NBS-ն (կոմերցիոն հեռուստաընկերություն է) գտնվում են նույն շերտում, օգտվում են նույն հաղորդման աեսարակից, միասնական ծրագրեր են հեռարձակում: NBS-ի աշխատակիցներին կարելի է հանդիպել նաեւ PBS-ի հաղորդումներում: «Այս հարաբերությունները համագործակցության տես ունեն», նկատեց էլեբերց:

WGBH-ի հայտնի ծրագրերից են «Ամերիկյան դասը», որ ներկայացվում է ԱՄՆ-ի դասնությունը,

Հասարակության դաճակիցը Հանրային հեռուստատեսությունն ԱՄՆ-ում

գահ Գեորգի Բեգրնի ձեռնարկում է: Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Հայաստանի դեռակա հեռուստատեսությունը հասարակական վերածվելու ճանադարհին է այցելեցինք WGBH հասարակական հեռուստադրուդակցման եւ ռադիոհաղորդակցման կենտոնակայան եւ գրուցեցինք հեռահաղորդակցման սնորեն Դան էլեբերի հետ (WGBH-ն ամերիկյան հայտնի PBS-ի «Public Broadcasting Stations»-ի ցանցում է գտնվում):

Մեզ մնում է միայն ավստսալ հայկական ազգային ու մասնավոր հեռուստաընկերությունների սեխնիկական աննախանձելի վիճակի, ինչպես նաեւ բովանդակային խոսանի համար: Ավելորդ չենք համարում ասել, որ ամերիկյան որեւէ հեռուստաալիսով չեք տեսնի որեւէ սկսնակ լրագրողի, մեկնաբանի կամ հաղորդակալի: Բայց այս ամենը, ինչպես ասում են, այլ խոսակցության նյութ է:

Հասարակական հեռարձակման համակարգն ԱՄՆ-ում դասոնադես իմնադրվել է 1967 թ. «Հասարակական հեռարձակման մասին» ԱՄՆ-ի օրենքի իմնան վրա, որը ստարագրել է ժամանակի ԱՄՆ նախագահ Ջոնսոնը: Հիշյալ օրենքն ընդունվել է կրթական հեռարձակման հարցերի մասին Կարնեգիի հանձնաժողովի հետազոտությունների արդյունքների իմնան վրա: Այդ ժամանակ խնդիր էր դրված հեռուստատեսության կարողություններն ամբողջությամբ ծառայեցնել մարդուն նրան հաղորդելով «միսք եւ ոգի»: Նոր համակարգը ստեղծվեց զարգացնելու կրթական հեռուստատեսությունը, որ գոյություն ունի 120 հեռուստակայաններում: 1967 թ. ստեղծվեց CPB-ն (Corporation for Public Broadcasting), որն ավելի ուստեղծեց PBS-ն նպատակ ունենալով այս ֆայլով միմյանց հետ կադել հեռուստակայանները, տարածել ծրագրերը, ինչպես նաեւ ընդլայնել հասարակական հեռարձակման սեղակա ծրագրերի հաղորդման ծառայությունները:

Կարնեգիի հանձնաժողովին ուղղված իր նամակում ԱՄՆ-ում հեռարձակման համակարգի նախանձնողներից Վուայթը գրում է. «Հասարակական հեռուստատեսությունը դեբս է աշխատի ոչ թե ընդունելի, այլ բացարձակ որակի համար, դառնա կրթական հարցերի դաճակիցը վեր հանի մեր երագները, հազեցնի գեղեցկության մեր սովը, մեզ սանի դեբի ճանադարհորդություններ, որոնք հնարավորություն կան «մասնակցել» դեբերին»:

Նույն թվին ընդունված WGBH-ի կանոնադրության մեջ նշվում է, որ այն ասիսոյթ չի հետադող կազմակերպություն է, որի գերխնդիրն է հեռուստահաղորդակցման ծրագրերի

երկար տառումներից հետո, այժմ Ազգային ժողովի օրակարգ է մեկ հեռուստադիտակայանների վերաբերյալ օրենքի նախագիծը, օրակարգում է նաեւ Հայաստանի ազգային հեռուստատեսությունը հասարակական (հանրային) վերածելու հարցը: Իմնադրու համար աշխարհում հանրային հեռուստակայանների բերես աննախադողված օրինակի ամերիկյան PBS ցանցում գործող WGBH հեռուստակայանի փորձը, դիմեցինք վերադաստասման նպատակով վերցրես Բոստոնում գտնվող մեր աշխատակից: Մամուլի ազգային ակումբի նախագահ Նարինե Սկրչյանին, որի դաստասած նյութը հրադարակում ենք ստրեւ:

Ըստ Դան էլեբերի WGBH-ը սկսել է որդես կրթական հեռուստաընկերություն: Կառավարությունը կրթական հաղորդումների համար որոշ հաճախություններ եր տառնձնացրել: Հաղորդումները սկզբնական քրեանում դիդակսիկ բնույթ էին կրում: «Ասիճանաբար կրթական հեռուստաընկերությունը սկսեց ընդունել հասարակական հեռուստաընկերության տեսը, չնայած ցայտոր բովանդակային առումով ասումակում է կրթական բնույթ կրել: Ասիճանաբար նրա խնդիրներն ընդլայնվեցին, ժամանակի ընթացում սկսեց ծառայել ընդհանուր լսարանին: Մենք չէինք գրադվում գովադրող, բայց կարծ ժամանակ անց կարողացանք ձեռնարկել մեր լսարանը: Ազգրում ընդամենը 4 ծրագրեր ունեինք: Փոքր լսարանին ծառայելը հետո էր, մեծ լսարանը մեծ խնդիրներ էր դախանում», ընդգծեց էլեբերը:

Մեկնաբանելով PBS-ի ստեղծման գաղափարը էլեբերն ընդգծեց. «Մենք հասարակական հեռուստակայաններ, կարի ունեինք կենտոնացված դեկավարության, քանի որ մեր իմնախնդիրները նույն էին, բոլորս էլ խիստ վաճ ֆինանսական վիճակում էինք, եւ մեր խնդիրները լուծելու համար դեբս էր ունենալ կենտոնացված դեկավարություն: Այդ իրավասություններով ու գործառույթներով օժտվեց PBS-ն»:

«Ինչ չափով է WGBH-ը ֆինանսավորվում ֆեդերալ բյուջեից», մեր հարցին ի դասասիսան հեռահաղորդակցման սնորեն սեղեկացրեց, որ 1967-ին հասարակական հեռարձակման արդյունավետությունն ադա հովելու նպատակով կառավարության կողմից ստեղծվեց ասիսոյթ չի հետադող վերնիիշալ ընկերությունը, որի դեկավար մարմինը նախանակվում է ԱՄՆ նախագահի կողմից, բայց դեռակա չէր: «Այն ստեղծված էր անկողմնակալ լինելու համար, միաժամանակ անհրաժեշտ էր, որ ֆեդերալ բյուջեից ստացված դրամական միջոցները սիսովեն սեղակա ցանցերով: Մենք ես եղել ենք առաջնային ֆինանսավորողների ասում: Ենթադրվում էր, որ հասարակական հեռարձակման տարեկան ֆինանսավորման չափերը չեն կարող փոխվել ֆաղափական ճնուումներից: Հասարակական կայանների հարաբերությունները տարբերվում էին կոմերցիոն կայանների փոխարարություններից»:

Այնուհետեւ հեռահաղորդակցման սնորեն սեղեկացրեց, որ ընդհան-

ճառը եւ այլն: WGBH-ն ունի նաեւ միջազգային բաժնեմաս գործակալություն, որն այս հեռուստաընկերության արտադրանքը բաժնում է այլ երկրներում: Այս գործակալության գործունեությունից ստացված գումարները վերադառնում են PBS:

Ֆինանսական միջոցները 1999 թ. ծախսվել են այսպես. 45 տոկոսը ընդհանուր հեռուստահաղորդումների, 14 տոկոսը աշակցող ծառայությունների, 11 տոկոսը մանկական հեռուստաժողովուրդի, 11 տոկոսը կենտոնացված, 7 տոկոսը նոր սեխնոլոգիաների ներդրման համար, 5 տոկոսը զարգացման ծրագրերի, 4 տոկոսը ենթակառույցների համար, 3 տոկոսը բաժին է ընկել ռադիոժողովուրդին:

Թե ովքեր են կազմում այս հեռուստաընկերության լսարանը, սնորեն նշեց, որ, ըստ դիտարկումների, WGBH հեռուստալսարանը ներկայացնում է ԱՄՆ-ի ողջ դեմոգրաֆիկ կազմը: Ըստ նրա, իրականությանը չի համադասասիսանում այն ունդում, թե «մեր լսարանը միայն բարձր խավն է: Մենք չունենք հասուկ որեւէ խավին ուղղված ծրագրեր: Մեր նպատակն է որքան հնարավոր է ավելի աս լսարան գրավել: Ըստ հաշվարկների մեր լսարանը կազմում է ընդհանուր հեռուստալսարանի 65 տոկոսը»:

Միաժամանակ սեղեկացանք, որ լուրերի թողարկումը կազմվում է Վաշինգտոնի կայանում, այդ լուրերը դաստասում են անկախ լրագրողի համար ունեցողները: Իսկ հաղորդման ժամանակ սիտերով ներկայացվող ընկերությունը չդեբս է ներկայացված լինի հաղորդման ընթացում:

Պատասխանելով մեր հարցին, թե ճնուումներ գգո՞ւմ են, էլեբերը նկատեց, որ 40 տարեկան գործունեության ընթացում ինչպես PBS-ի մյուս հեռուստակայանները, այնպես էլ WGBH-ը որեւէ ճնուում կամ աղեցության չեն ենթարկվել ոչ դրսից, ոչ էլ սիտերում ներկայացվող ընկերության կողմից (հասարակական հեռուստակայանները գովադալալու իրավունք ունեն միայն սիտերով, ընդ որում բոլորի համար դաստասիտ է սիտերի երկարության միասնական չափի կիրառումը): «Ղեկավարության առաջնաիտեր խնդիրն է մեկուսացնել հեռուստաընկերությունը բոլոր տեսակի ճնուումներից»: Միաժամանակ նկատվում են ճնուում գործարդելու որոշ ձգտումներ: Մասնավորապես, էլեբերը սեղեկացրեց, որ մի քանի տար-

ի առաջ որոշ սեմասոններ ձգում էին կրճատել ֆեդերալ բյուջեից PBS-ի հասկացումները: Սակայն հասարակական հեռուստալսարանի բողոքները խանգարեցին նրանց իրականացնել այդ մատուցությունը, քանի որ «նրանք կարող էին եւ չվերցնել իրենց ընտրատարածները»:

Ինչ վերաբերում է FCC-ի (Federal communications commission) հեռափոխարարությունների կարգավորմանը, FCC-ի սահմանած կանոններով եւ որոշումներով են առաջնորդվում բոլոր էլեկտրոնային ՉԼՄ-ները առանց բացառության: Միաժամանակ FCC-ն է սկսել էլեկտրոնային լրատվամիջոցի գործունեությունը սկսելու արժանազիր

հասկացում: Այդ արժանազիր գրելու իրավունքը դարձյալ վերադառնված է FCC-ին:

WGBH-ն իրավաբանների խումբ ունի, եւ դասական գործերով իմնականում նրանք են գրադվում: Ավելի հաճախ աշխատում են, որ գործը չմեծի դաստաս: Իսկ եթե, այնուամենայնիվ, գործը դաստասն է մնում, այս առումով սնորենը չի շեց որեւէ դեբով, երբ հեռուստաընկերությունը դաստասում կրի դասական վեդի ժամանակ:

Հեռուստաընկերության նախագահն ընտրվում է վարչության կողմից, որ ընդգրկված են հասարակության եւ Բոստոնի մեակության ինչ կրթական համակարգի ներկայացուցիչները: Ասեղծվում է սնորենների խորհուրդ, որը դասասիսանսում է WGBH-ի նախագահի գործունեության համար, եւ հեռուստաընկերության բյուջեի հաշվետվությունը ներկայացվում է սնորենների խորհուրդին: Վերսուզիչ հանձնաժողովի նախագահի ու անդամների թեկնածությունն առաջարկում է հեռուստաընկերության նախագահը, հաստատում համագումարը:

WGBH-ը ենթարկվում է PBS-ի բոլոր կայանների համար գործող հանդերհանուր լրագրական վարականին: Բացի դրանից, WGBH-ն ունի իր սեփական վարականը: Հեռուստաընկերությունն ունի նաեւ հոգաբարձուների խորհուրդ, դիտողների խումբ, որ ներկայացված են աղեցիկ մարդիկ: Նրանք իմնականում օգտվում են ֆինանսական միջոցներ հայթայթելու: Այս բոլոր մարմինները միասին են դեկավարում WGBH-ը:

Ինչ վերաբերում է կոմերցիոն հեռուստակայանների հետ մրցակցությանը, էլեբերը նկատեց, որ մրցակցությունը հեռուստալսարան գրավել է: Միաժամանակ սեղեկացան, որ համագործակցում են կոմերցիոն կայանների հետ մասնավորապես հաղորդիչ հնարավորությունների բաժնեմաս քուր: Մանավանդ PBS-ն եւ NBS-ն (կոմերցիոն հեռուստաընկերություն է) գտնվում են նույն շերտում, օգտվում են նույն հաղորդման աեսարակից, միասնական ծրագրեր են հեռարձակում: NBS-ի աշխատակիցներին կարելի է հանդիպել նաեւ PBS-ի հաղորդումներում: «Այս հարաբերությունները համագործակցության տես ունեն», նկատեց էլեբերց:

WGBH-ի հայտնի ծրագրերից են «Ամերիկյան դասը», որ ներկայացվում է ԱՄՆ-ի դասնությունը,

րերի միջոցով, ներկայացվում են բոլոր թեկնածուների կենսագրությունները: Արդյոք թեկնածուներից որեւէ մեկը կարող է մեծ գումար սալով ադա հովել աննաերկար գովադրը, ի դասասիսան մեր այս հարցը վերեջը միանձանակ նկատեց. «Ոչ, որովհետեւ համաբավ ավելի կարելու է: Ես այստեղ եկա Ռեյզանի ընտրություններից անմիջադես հետ: Մենք ֆինանսավորվում էինք 4 տարբեր կոմերցիաների կողմից: Այդ ժամանակ հաղորդում դաստասեցինք, որով ցույց էինք սալիս, թե ինչպես է կառավարությունը Բարսերից անցնում Ռեյզանին, ինչ է կատարվում Ռեյզանի քիմում: Մենք հայտնաբերեցինք, որ այդ հեռուստաժողովուրդը օժանդակողներից մեկը մասնակցել է Ռեյզանի մրցաբալիս եւ հրաժարվեցինք այդ փողից, իսկ ծրագրին ավարեցինք մեր միջոցներով: Այսօր սով նրանց չհաջողվեց աղեցություն ունենալ մեզ վա»:

Ներկայումս WGBH-ի քրեանակներում գործում են 3 հեռուստաընկերություններ եւ 1 ռադիոընկերություն: Այս տարի մեծ ներդրումներ են կատարվում անհասների կողմից նոր ծրագրերը զարգացնելու համար, ինչպես նաեւ ամբողջ սեխնիկական թվային վերածելու համար: Գամակարգային ծրագրերը ֆինանսավորվում են ԱՄՆ-ի կրթության նախարարության դրամաժողովների միջոցով:

WGBH-ի (ընդհանրապես ողջ PBS-ի) հեռուստաժողովուրդի դարբար դիտումները, հասարակության տարբեր շերտերի ներկայացուցիչների հետ ունեցած գրույցները, ինչպես նաեւ մեր այցն այս հեռուստակայան մեր մեջ ամրացրին այն համոզումը, որ այս հեռուստաընկերությունների ծրագրերն աննամեծ հնարավորություն ունեն ԱՄՆ-ում ընդհանրապես, Բոստոնում մասնավորապես: Այս հեռուստաընկերությունը իրավի համադասասիսանում է հանրային հեռուստաընկերության կոչմանը, եւ հեռուստալսարան գրավել է: Միաժամանակ սեղեկացան, որ համագործակցում են կոմերցիոն կայանների հետ մասնավորապես հաղորդիչ հնարավորությունների բաժնեմաս քուր: Մանավանդ PBS-ն եւ NBS-ն (կոմերցիոն հեռուստաընկերություն է) գտնվում են նույն շերտում, օգտվում են նույն հաղորդման աեսարակից, միասնական ծրագրեր են հեռարձակում: NBS-ի աշխատակիցներին կարելի է հանդիպել նաեւ PBS-ի հաղորդումներում: «Այս հարաբերությունները համագործակցության տես ունեն», նկատեց էլեբերց:

WGBH-ի հայտնի ծրագրերից են «Ամերիկյան դասը», որ ներկայացվում է ԱՄՆ-ի դասնությունը,

ՏՐԱՍԵԿԱ Ազգային ֆարսուղարները կհանդիպեն Բաբվում

Հունիսի 18-21-ը ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրի միջկառավարական հանձնաժողովի մեծական ֆարսուղարությունում, որը գտնվում է Բաբվում, տեղի կունենան անդամ երկրների ազգային ֆարսուղարների առաջին հանդիպումը: Հանդիպման ընթացքում կհանրակվեն 2000-2001 թթ. ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրով նախատեսվող այն հնարավոր ծրագրերը, որոնք կֆինանսավորվեն եվրահանձնաժողովի կողմից: Այս հանդիպմանը Հայաստանը կներկայացնի 33 քառամյակի և կապի նախարարության արտաքին կառուցվածքի վարչության ղեկավար, ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրի ազգային ֆարսուղար Գագիկ Գրիգորյանը:

ՀՀ ՏՐԱՍԵԿԱ ԵՎ ԿՄԻՆ ԵՍՏՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՍԱՏՎԱԿԱՆ ԾՈՒՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսաստանի հասուկ ծառայությունները հսկում են Ալիեի էլեկտրոնային փոստը

ԸՆԴՈՒՆ 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԼՈՒՅՆԵ ՏՄՊԱՆ: ԱՆՏ ադրբեջանական գործակալության հարցումները, ռուսական հասուկ ծառայություններն անբողոքի վերահսկում են Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի և Ադրբեջանում հաստատված միջազգային կազմակերպությունների ինտերնետային նամակագրությունը: Համակարգային սեխնոլոգիաների գծով ադրբեջանական «Մուլտիմեդիա» ընկերության ղեկավար Օսման Գունդուզովը հայտարարել է, թե Ադրբեջանի նախագահի էլեկտրոնային փոստը ստացարկում է «Ադանեթ» ձեռնարկությունը, որի կազմի աշխատակիցները հսկում են Ռուսաստանի միջոցով: Սա, Գունդուզովի կարծիքով, հնարավորություն է սալիս ՌԳ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒՅԱՆ ղեկավարի ծառայությանը հսկողության սակ տալու: Ադրբեջանի անվտանգության փոխնախարար Ախտուրովը իր հերթին հավելում է, որ արբանյակային կամ օդային տեսչության եղանակով իրականացվող կապի գաղտնալուծումը որևէ դժվարություն չի ներկայացնում արտերկրի հասուկ ծառայությունների համար:

Մոսկվայի գործակալները ստառնում են գործադու կազմակերպել

ՅԵՒ ԼՈՒՆԻՍ 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՍՄՈՐ: Իսրայելի գաղտնի ծառայության գործակալները վրդովված են Եվրոյան ընթացող դատախազության առաջարկում, որն ուսումնասիրում է իրենց գործընկերներից մեկի գործը: Նրանք բողոք են հայտնել Մոսկվայի ղեկավարությանը: Որոշ գործակալներ նույնիսկ ստառնացել են դադարեցնել օդերևի աշխատանքը, գտնելով, որ Իսրայելի հետախուզական ծառայության ղեկավարությունը բավականաչափ աջակցություն չի տալիս անբասանյալին:

Լոզանում ընթացող դատախազության ժամանակ իսրայելցի հետախույզին, որը հրաժարվել է հայտնել իր իսկական անունը, ներկայացվել է լրսետության մեղադրանքով: 1998 թվականի փետրվարին նա իր չորս գործընկերների հետ ձեռքարկվել է հանցանքի վայրում: Նրանք լսող սարք էին տեղադրում Բեռնի արվածանի տներից մեկում լիբանանյան ծագումով մի Եվրոպացու խոսակցությունները լսելու նպատակով: Այդ միջադեպը սառնություն մտցրեց Իսրայելի և Եվրոյան իսրայելի հարաբերություններում: Եվրոյան իսրայելի օրենքների համաձայն, իսրայելցի լրսետի ստառնում է 4,5 արվա քանակություն:

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

«Հայնեռարքանկ» ՓԲԸ-ն ավտոմատացման համակարգի արդիականացման նպատակով համակարգչային տեխնիկայի (տարադիր Brande Name) ձեռքբերման համար հայտարարում է մրցույթ: Մրցույթին մասնակցելու հայտ ներկայացնելու վերջին ժամկետն է ս. թ. հուլիսի 17-ի ժամը 14:00: Մրցույթի դայանմաներին ծանոթանալու և սարքավորումներին ներկայացվող տեղեկանքների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու համար դիմել երևան, Նալբանդյան 2, Հայնեռարքանկ, ավտոմատացման և բանկային տեխնոլոգիաների վարչություն, հեռ. 56-46-18:

«ՄԱՐՄԱՏԻ ՈՍԿՈՒ ՄՐԳՅՈՒՆԱԶՄԱՆ ԳԵՆԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Ե ՈՍԿՈՒ ԿՈՐՄԱՆ ՖԱՐԻԿԱՅԻ ԴՈՒՍՄԱՐԻ ՍՎԱՅՆԵՐԻ ՀԱՆՔԱԶՄԱՆ ՏԵՆԳԵՐ Տեղանք

Մարտի 10-ը կործան ֆարսիկայի տոյամբարը գտնվում է Մարտ Գյուլի 10 կմ հեռավորության վրա:

Նյութի հատկությունները՝ ավազներ:

Պարունակում է կավ, բուսականություն մակերեսում:

Բացահանի ընկալիչը՝ լայնությունը՝ 1 կմ, երկարությունը՝ 1,5 կմ, խորությունը՝ 6,8 մ:

Անհրաժեշտ արդյունավետությունը՝ 230-280 տոննա/ժամ, 6000 տոննա/օր, 180.000 տոննա/ամիս:

Աշխատանքների ընկալիչը՝ տղանների հանրահանում և տեղափոխում ռեդուկցիայով:

Աշխատանքի անընդմեջ 24-ժամյա, Երաբարկան 7 օր, արեկան 365 օր: Հանրահանման եղանակը՝ Մեխանիկական բարձում (բուլդոզերներ, ամբարձիչներ, էսկավատորներ): Տեղափոխում-տեղահանում (ինժեներներ): Կառավարողները ներկայացվող տեղահանումը՝ բոլոր անհրաժեշտ լիազորագրերի և բուլդոզերների առկայությունը: Հանրահանման տեղափոխումը ռեդուկցիայով, հանրահանման տեղահանման առկայությունը, առկայվել տղամբար սառնող ծանաղարների ստառնումը, աշխատանքների իրականացումը համաձայն դատախազի տղաների վարձը՝ ըստ չոր կաշի: Տոննաժը որոշվում է տղայի հազվիչ սվայներով: Հայտերը ներկայացնել մինչև հուլիսի 15-ը: Բոլոր հարցերով կարող եմ դիմել հետևյալ հասցեներով՝

Երևան, Խանջյան 19:	Մարտ, ոսկու կործան ֆարսիկա
Հեռ.՝ 54 22 70, 54 83 61	Հեռ.՝ (078) 4 47 90, 4 47 91, 4 48 92

USAID CHEMONICS INTERNATIONAL INC.

Ուսուցանողներ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության և Քեմոնիկս ինթերնեյթ կազմակերպության համար

Քեմոնիկս ինթերնեյթը, որը Հայաստանում իրականացնում է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) դասախոսական և ճեմասկան օրենսդրության բարեփոխումների ծրագիրը, հրավիրում է բարձրակարգ մասնագետներին դասավանդելու չորս ամիս տևողությամբ «Սնանկության ընթացակարգի վերաբերյալ մրցույթային կառավարչների վերադասարանում դասընթացի» ժամանակ: Դասընթացի նպատակն է դասարանային սնանկության հարցերով մրցույթային կառավարիչներ:

Տվյալներ կազմակերպության մասին
Քեմոնիկս ինթերնեյթը իրականացնում է Հայաստանում դասախոսական և ճեմասկան օրենսդրության բարեփոխումներին նպաստող եռամյա ՀՀ կառավարության աջակցության ծրագիրը: Ծրագիրն ունի 6 բաղադրիչ, այդ թվում նաեւ: Հաստատությունների զարգացման և ուսուցման բաղադրիչներ: Ծրագիրը համագործակցում է ՀՀ ԱԺԻ, արդարադատության նախարարության, ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության, դասարանների նախագահների խորհրդի և այլնի հետ:

Աշխատանքային օրացանկ
Դասախոսները ղեկավարում են մասնագետներին «Սնանկության ընթացակարգի վերաբերյալ մրցույթային կառավարիչների վերադասարանում ծրագիրը» այն մասնակիցներին, ովքեր ցանկանում են ստանալ լիցենզիա որոշ կառավարիչներ: Դասախոսությունները տեղի են ունենալու յուրաքանչյուր Երաբար (ժ. 14:30-18:00) և Երաբար (ժ. 10:30-18:00) օրերին: Դասընթացի վերահսկողությունը իրականացվելու է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության անվտանգության հարցերով վարչության կողմից: Դասընթացը կազմված է լիցենզիայի իրավական և ճեմասկանական բաժիններից: Ներհիշյալում ներկայացված են ուսուցման ժամանակ ներառվելիք հիմնական թեմաները:

- 1. Իրավական հարցերի բաժին (ընդամենը՝ 46 ժամ).
    - Անվտանգության գործերի վարչություն,
    - Պատահաբանների ֆինանսական առողջացման ծրագիրը,
    - Լուծարման կարգը,
    - Անվտանգության գործերի դադարեցումը
  - 2. Ճեմասկանական հարցերի բաժին (ընդամենը՝ 178 ժամ).
    - Գույքի կառավարչի գործունեության իրավական հարցերը,
    - Ընկերության (ձեռնարկության) ճեմասկան դայանմաների կանխատեսումը,
    - Առողջացման ներքին և արտաքին գործերի գնահատականը,
    - Ընկերությունը (ձեռնարկությունը) ճեմասկան դայանմանը ղուղղությամբ արվող միջոցառումների մակարդակը,
    - Գնահատման աշխատանքները,
    - Գույքի կառավարչի գործունեության կազմակերպչական հարցերը:
- Դասընթացի լիվ ուսումնական ծրագիրը կարելի է ձեռք բերել **Քեմոնիկս ինթերնեյթի** գրասենյակում: Ուսուցման ծառայությունների դիմաց վճարումը կատարվելու է ժամանակակից հիմունքներով (ուսուցման մեկ ժամի համար ԱՄՆ 7 դոլար դրույթով՝ գումարած մեկ ժամ նախադասարանում համար):

Անհրաժեշտ ուղեվորում

- Ճեմասկանական բաժնի ուսուցանող դիմորդը ղեկավարում է ունենալ,
- Ճեմասկանական բարձրագույն կրթություն,
- Ուսուցման կամ դասավանդման երկարամյա փորձառություն,
- Սնանկության հարցերով մասնագիտացումը համարվում է լրացուցիչ դրական դայանման:

Իրավաբանական բաժնի ուսուցանող դիմորդը ղեկավարում է ունենալ.

- Իրավաբանական բարձրագույն կրթություն,
- Դասավանդման և ուսուցման երկարամյա փորձառություն,
- Սնանկության հարցերով մասնագիտացումը համարվում է լրացուցիչ դրական դայանման:

Խնդրում ենք ներկայացնել ինժեներական գրառումները (նեռադալ նախկին աշխատավարձի չափը) մինչև յուրեքսեպտի, 2000 թ.ի հուլիսի 19-ը, **Քեմոնիկս ինթերնեյթ (ԱՄՆ-ՄԳՀ Հայաստանում դասախոսական և ճեմասկան օրենսդրության բարեփոխումների ծրագրի) գրասենյակ**՝ հետևյալ հասցեով:

Պոստային փողոց, 1-ին նրքանգ, տուն 32, Երևան 375019, Հայաստանի Հանրապետություն, հեռ. 27-33-01, 54-51-21, 54-52-22. Դիմորդներից լավագույններին հետագայում կհնդրենք ներկայացնել իրենց վերաբերյալ այլ տեղեկություններ եւ:

Ուսուցչություն

Կազմակերպությունների ղեկավարներին, սեփականատերերին, ձեռներեցներին և բոլոր նրանց, ովքեր անդչվում են ֆինանսական հազվեցվությունների հետ և ցանկանում են ծանոթանալ հազվադեպության գաղտնիներին և բարձրացնել իրենց գործունեության արդյունավետությունը: Հայաստանի հազվադեպության և անուղիսորների ասոցիացիան (ՀՀԱԱ) առաջարկում է հասուկ դասընթացներ

«Ֆինանսական հազվադեպ և կառավարման սկզբունքներ» անվանմամբ:

Դասընթացը կօգնի Ձեզ

- ծանոթանալ ֆինանսական հազվեցվությունների կազմման սկզբունքներին,
- գնահատել ֆինանսական հազվեցվությունների հավաստիությունը,
- հազվադեպ փաստացի ինժեներները
- կայացնել ռազմավարական որոշումներ:

Դասընթացի ավարտից հետո սրվում է վկայական:

Դասընթացը տեղում է 40 ժամ, ուսման վարձը՝ 30 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 54-16-65, 24-91-39, 24-91-78, 24-94-67:

Հասցե՝ Կ. Ուլնեցու 31, 5-րդ հարկ էլ. փոստ՝ aaaa@arminco.com

ԵՐԱՐԱՐՈՒՄՆԵՐ

7 հուլիս

9:00	Հայրուր
9:20	Մուլտֆիլմ «Երրորդ մոլորակի գաղտնի լը»
10:05	Հայոց սանարներ
10:20	Մամուլի կրթակ
10:30	Գ/Ֆ «Նորինգ Գիլ»
12:40	Բարի պարոծակ
13:00	Հայրուր
13:20	Ռուբիկոն+
17:00	Հայրուր
17:20	«Լեզո» հեռուստանցույթ
17:40	Մեծ Մկրչյանը «Եսանկունի» ֆիլմում
19:10	Երկիր ավելաչաք
19:50	Պարմանի
20:20	Թեմական կյանք
20:35	Տուճունիկ
21:00	Հայրուր
21:45	«Ատմեկ» Զվեսանա Պակալեայի հետ
22:20	Իմ Մեծը
23:05	-02-
(Նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ)	
23:05	Երաժեշտական ֆիլմ «Դուս հիտ»-ում եմ մասնառն») 23:40 Հայրուր
00:00	Կեդրեբային ճեղքընթաց
01:00	Ռուբիկոն+

Պրոնեթվա

9:00	«Բարի լույս, Հայաստան»
10:30	«Ամեն ինչ հանում եմ սիրո»
18:00	Մուլտֆիլմ
18:10	Մանկական ժամ սերիալ «Նիմոյա կիսաներ», սերիալ «Կորո»
19:00	«Ամեն ինչ հանում եմ սիրո»
20:00	Լաքեր
20:35	Ռ. Մալիսկայայանի «Հարցեր» հեռուստախոսակցի ծրագիրը
21:20	Օրը
22:30	Հեռուստատեսային փնտրանք «Նվեր»
23:40	Գ/Ֆ «Կյանքը մոտացության մեջ» (24:00 Լաքեր)

Պ

09:00	Տոնար
19:05	Չղբիկ
19:30, 21:30, 24:00	Սուսիանյակ
20:00	Մամուլի խոսակ
20:10	Սեյդեյ
20:30	Աստղաբեկ
21:10	Ուրբաթայիս
22:05	Գ/Ֆ «200 ժխախոս»
0:35	Ալեքսար
0:40	Մուլտ սերիալ
1:00	Ուրբաթ զիբեր բոլորովին Բուն չունեն
Գ/Ֆ «Աղջկները արվածաններից» (Արտահանակ)	

Պ

7:00	Բարի առավոտ
10:00	Նորություններ
10:15	Սերիալ «Բաբելոնյան առաքակ»
16:00	Նորություններ
16:15	Մուլտայիս
16:30	Գ/Ֆ «Սեղև էր թռչնակը»
17:55	Սերիալ «Բաբելոնյան առաքակ»
19:00	Նորություններ
19:30	Ձեռքբերման ռուլ
19:55	Մարդ և օրենք
20:40	Հրաժեշտի դաս
21:45	Բարի զիբեր, երեխաներ
22:00	Ժամանակ
22:45	Գ/Ֆ «Մղանություն երեք գործողությամբ» (դերերում՝ Պ. Ռուսիով, Գ. Սուսի, ԱՄՆ, 1986 թ.)
00:30	«Ռուսական սիլոնեթ» սենսացիան երեսադր մոդելյորների միջազգային մրցույթի եզրափակիչ փուլը
01:20	Նորություններ
01:35	Գ/Ֆ «Կարկանդակ խաղը» (դերերում՝ Գ. ղե փիտ, Ռ. Փեղման, Ք. Մակարսի, ԱՄՆ, 1982 թ.)

ՊՊ

7:00, 8:00, 9:00, 10:00	Լուրեր
7:20	Հազար և մեկ օր
7:30	Երկխոսություններ ձկնորսության մասին
8:20, 10:20	Սեռով սոխակի վրա
8:30	ՊՏՊ-ի փոստը
8:40, 9:45	Բարի լույս, Ռուսաստան
9:20	Հեռուստատեսային ՀԱՍ
9:35	Ընթանական նորություններ
10:35	Մուլտսերիալ «Գե, սղախի»
10:45	Մուլտֆիլմ
11:15	Սերիալ «Գեյտիին»
12:05	Սերիալ «Մանա Բարբառ»
13:00	Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14:00, 18:00, 21:00, 00:00	Լուրեր
14:30	«Մարիան օռչալ»
15:05	Սերիալ «Սե ևարաիս»
15:55	Սերիալ «Հարուստներ ու ճեմավորներ»
16:50	Երկու օրյալ
17:40	Հեռուստատեսային ՀԱՍ, Արմեն Ձիզարիանյանը «Ռուսաստանի խոլարկոյի արևները» ֆիլմում (3-րդ մաս)
19:25	Սերիալ «Փախսական միանձնուկները»
20:25	«Քաղափկ»
21:45	Կինոյի ժամ, Օլեգ Ֆոնինը «Խաղ անձնայն լրջությամբ» ֆիլմում
00:35	Վերջին սեանս, Ինգերգրա Դալյուսայան, Ալիսա Ֆրեյդլիխը «Մեծնուկյան զիբերներ» ֆիլմում
02:20	Հերթադաս թաժանում
02:35	«Մլաղնական ռուկա փեթկուկ» Ռուսաստանի քաղաքի ասոցիացիա
03:50	«Մլաղնական ռուկա փեթկուկ» արվեստի փաստագրի օրագիրը